

Varhaiskasvatus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistysvaliokunta

Palveluala: Varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusa turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2021 syksyllä 9 omaa päiväkotia ja yksi ryhmäperhepäiväkotiyksikkö. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 18 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös neljä yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit, Nappulan päiväkotia ja Touhula Alastaron päiväkotia.

Esiopetusta järjestetään kaikissa päiväkodeissa paitsi Kitkonpuiston, Metsämaan, Virtaan ja Nappulan päiväkodeissa.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkotia (Peltoinen).

Toimintaympäristön muutokset

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Kouluverkko selvityksen aiheuttamat muutokset palveluverkkoon (osa varhaiskasvatuksesta järjestetään koulukiinteistöissä).

Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2020 niin, että subjektiivinen raja poistui. Muutos merkitsee todennäköisesti lasten varhaiskasvatuspäivien pitenemistä nykyisestä, jolloin nykyinen työntekijäresurssi ei välttämättä riitä. Tulot eivät välttämättä suurene, sillä asiakasmaksulain mukaisten muutosten vuoksi asiakasmaksukertymä on laskenut aikaisempaan verrattuna.

Vaikka lapsimäärä vähenee, osallistumisaste varhaiskasvatukseen on valtakunnan kärkeä. Henkilöstöä on sopeutettu lapsimäärään jo pitkään, ja näin tehdään edelleen. Henkilöstön määrää suhteessa lapsimäärään tarkastellaan jatkuvasti ja sitä sopeutetaan tilanteiden muuttuessa.

Koronatilanteen mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Varhaiskasvatusmaksuja lasketaan 1.8.2021 alkaen. (Tulorajoja korotetaan 31 %. Toisen lapsen enimmäismaksu lasketaan 50 prosentista 40 prosenttiin. Varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu ensimmäisen lapsen osalta (288 €/kk) säilyy edelleen samana).

Elokuu 2021 osavuositarkastus

Varhaiskasvatus on jatkunut OKM:n ja THL:n ohjeiden ja suositusten mukaisesti ja toiminnassa on noudatettu kaikkia tartuntojen torjumiseksi annettuja ohjeita. Henkilökunta on käyttänyt kokokasvovisiiriä tai kasvomaskia mahdollisuuksien mukaan. Kesäaikana jouduttiin pitämään normaalia enemmän yksiköitä toiminnassa koronatilanteen rajoitusten takia.

Loimaan kaupunki valikoitui mukaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun vuosille 2021-2024. Siihen valikoitui OKM:n satunnaisotannalla 40 % vuonna 2016 syntyneistä lapsista. Kokeilua toteuttavat toimipaikat Loimaalla ovat Touhula

Alastaro, Peltoisten vuoropäiväkoti, Puistometsän päiväkoti ja Metsämaan päiväkoti. Muut toimipaikat toimivat verrokiryhminä kokeilussa. Kokeilu alkoi 1.8.2021 ja kestää toukokuun 2024 loppuun.

Hirvikosken päiväkodin hankinta keskeytettiin perustuen saatujen tarjousten korkeaan hintatasoon suhteessa päiväkotiverkon valmistelussa arvioituun hintatasoon (Elymvali 30.3.2021). Kaupunginvaltuusto päätti (26.4.2021), että Hirvikosken päiväkotiratkaisussa vuokravaihtoehdon lisäksi tarkastellaan myös muut toteuttamisvaihtoehdot. Uusi kilpailutus (leasing-vaihtoehto) toteutettiin kesällä 2021. Elinympäristölautakunta jätti kokouksessaan 31.8.2021 asian pöydälle.

Kojonkulman ryhmäperhepäiväkodin toiminta päättyi 1.8.2021 ja Virttaan ryhmäperhepäiväkoti muutettiin päiväkodiksi.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Tila
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.						
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatuutta	Uusien sähköisen asiointin palvelujen määrä.	Uuden varhaiskasvatusohjelman hankinta/käyttöön-otto vuoden 2021 aikana. Uusi ohjelma monipuolistaa sähköistä palvelua niin asiakkaan kuin henkilökunnan näkökulmasta.	Ohjelman hankinta. Kokemukset ohjelmasta.	Ohjelman hankinta on tarkoitus toteuttaa vuoden 2021 loppupuolella.	Ohjelman hankinta ja käyttöönotto vuoden 2021 lopulla.	Toteutuu
A3. Loimaa on aktiivinen viestijä ja markkinoija.						
A3.2. Luomme positiivista kuvaa Loimaasta.	Asukasyksely/Toimialojen sisäinen itsearviointi.	Sitoudumme luomaan positiivista kuvaa Loimaan kaupungista. Jokaisessa varhaiskasvatuksen tiimissä sovitaan, miten luomme positiivista julkisuuskuvaa Loimaan kaupungista ja varhaiskasvatuksesta. Tiedotamme perheitä avoimesti ja ajantasaisesti.	Henkilöstökysely Asiakastytyväisyyskysely (vastauksen keskiarvo 3,5 - 4, asteikolla 1 - 4).	Asiakastytyväisyyskysely on toteutettu keväällä 2021.	Asiakastytyväisyyskysely toteutettu keväällä 2021 (3,44).	Toteutuu
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.						
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muutuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä	Sopeutamme rakenteita ja henkilöstöä lapsimäärän muutoksien mukaan ajantasaisesti.	Henkilöstömäärän ajantasainen seuranta ja muutoksiin reagointi. Henkilöstömäärä vastaa lapsimäärää/hoidon tarvetta	Henkilöstömäärää seurataan ajantasaisesti ja sitä sopeutetaan lapsimäärän muutoksiin.	Henkilöstömäärää seurataan ajantasaisesti ja sitä sopeutetaan lapsimäärän muutoksiin.	Toteutuu

			(varhaiskasvatustuksen mukainen henkilöstö).			
C2. Loimaalla on sujuvat palvelut.						
C2.3. Arvioimme ja kehitämme palvelujamme asiakaspalautteen perusteella.	Asukas- ja asiakastyytyväisyysarviointi/-mitaukset.	Asiakaskyselyn ja muun palautteen läpikäymisen sekä näiden perusteella toimintatapojen tarkastelu ja muokkaaminen.	Asiakastyytyväisyyskysely (vastauksen keskiarvo 3,5 - 4, asteikolla 1 - 4).	Ks. kohta 3.2.	Ks. kohta 3.2.	Toteutuu

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Lapsimäärän väheneminen/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän vähenemisenä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin.

Nykyisestä henkilöstöstä 98 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 10 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

Seuraavassa henkilöstötaulukossa varhaiskasvatuksen perheohjaajan nimike on muutettu varhaiskasvatuksen kuuraattoriksi.

Varhaiskasvatukseen perustettiin 1.8.2021 alkaen uusi erityisopettajan toimi (Sival 22.4.2021). Tehtävän painopiste on tällä hetkellä S2-opetuksessa, mutta jatkossa tehtäväkuva on mahdollista laajentaa myös muihin kielenkehityksen haasteisiin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

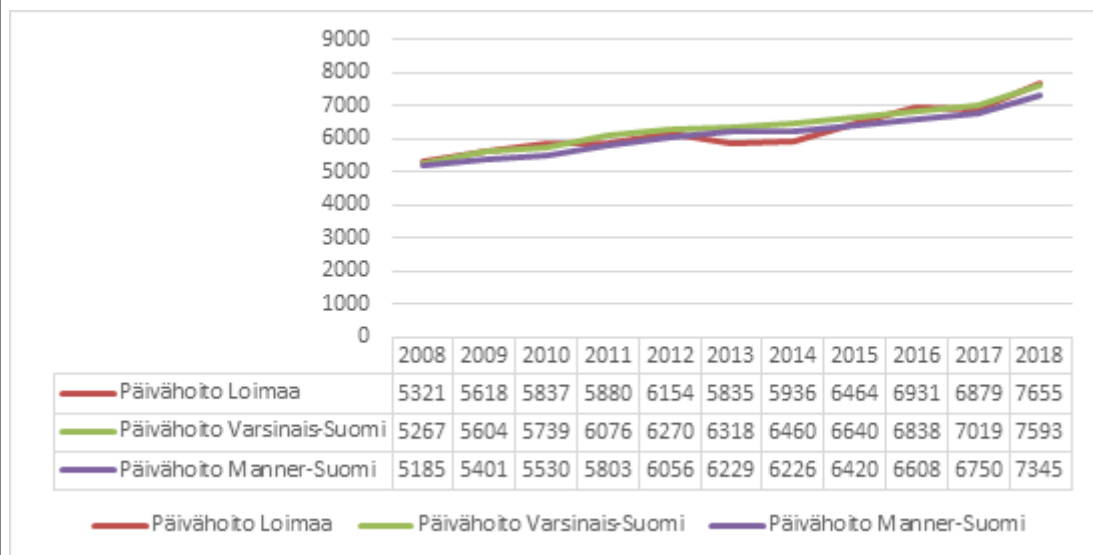
Huhtikuussa 2021 henkilöstömäärä oli 101 (htv 101) ja elokuussa 102 (htv 102).

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2020	TA 2021	TOT 31.8.
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	2	2	2
Palvelusihteeri	2	2	2
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	2	2	0
Perhepäivähoitaja	19	18	17
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	4	4	5
Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	7	7	7
Varhaiskasvatuksen opettaja	21	21	24
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	38	38	40
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	5	5	3
Yhteensä	102	101	102

Muut olennaiset perustelutiedot											
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaalla on päiväkoteja keskusta-alueella kaksi (Puistometsä ja Peltoinen) ja Hirvikoskella kaksi (Kitkonpuisto, Mahlapuisto, joka toimii kahdessa kiinteistössä). Lisäksi päiväkoteja on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinijoella ja Virttaalla. Kojonkulmalla on ryhmäperhepäiväkoti.</p> <p>Hirvikosken alueella on suunnitelmassa keskittää varhaiskasvatus yhteen toimipaikkaan.</p> <p>Kojonkulman koulun toiminta päättyy 1.8.2021, jolloin myös ryhmäperhepäiväkodin toiminta päättyy.</p>										
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 300 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat viime vuosina kasvaneet merkittävästi Alastaron ja keskusta-alueen päiväkotiratkaisujen takia.</p>										
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p>										
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<p><i>Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>PERUSTIEDOT</th> <th>KYSYNTÄ/TARJONTA</th> <th>TP 2019</th> <th>TA 2020</th> <th>TA 2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021					
PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021							

TOIMINNAN LAAJUUS	Lapsia varhaiskasvatuksessa	635	600	600
	Varhaiskasvatus			
	-joista esiopetuksessa	159	130	120
	-joista päiväkodeissa	511	500	522
	-joista ryhmäperhepäiväkodeissa	27	20	8
	-joista perhepäivähoidossa	97	80	70
	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähdossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	60/40	60/40	60/40
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	522	400	400
	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	168	160	160
	-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	219	220	220
	Yksityisen hoidon kuntalisä			
	-kotitalouksien lukumäärä	7	7	7
-lapsia tuen piirissä	10	10	10	

Lasten päivähoiton kustannuksia 2008 - 2018 (nettokustannukset, €/0-6v):

Päivähoidon kustannuksissa näkyy 0-6-vuotiaiden osuuden pieneneminen Loimaan väestöstä vuosina 2012 - 2018 (6,6 % -> 5,9 %).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

1. Päiväkotikiinteistöjen kunto (mm. sisäilmaongelmat)

Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen.

	<p>2. Henkilöstömäärän mitoittaminen rakenteellisia muutoksia ja palvelujen uudistamista vastaaviksi (haastetta henkilöstösuunnitteluun ja toimitilakysymyksiin)</p> <p>Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista tulisi saada hyvissä ajoin, jotta niiden aiheuttamiin henkilöstömuutoksiin voidaan varautua. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen.</p> <p>3. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus)</p> <p>Määrärahat ovat tällä hetkellä aika realistisella tasolla ja palvelut pystytään järjestämään asianmukaisesti. Osa varhaiskasvatuksesta järjestetään koulujen kanssa samoissa kiinteistöissä, joten kouluverkko muutoksilla on vaikutusta myös varhaiskasvatukseen. Kiinteistökulut muodostavat merkittävän osan toimintakustannuksista, joten tilojen määrä on olennaista ottaa huomioon.</p> <p>4. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palveluihin</p> <p>Esimerkiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin. Subjektii-visen päivähoito-oikeuden rajaamisen poistaminen ja sen vaikutus hoidon tarpeeseen.</p> <p>5. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt</p> <p>Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p>
Muut perustelutiedot	

Arviointikohde	Mittari	TP 2020	TA 2021	Tot 2021
Varhaiskasvatus	Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastauksen keskiarvo, asteikko 1-4)	Kyselyä ei toteutettu.	3,5-4,0	3,44
Varhaiskasvatus	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta - perhepäivähoito - ryhmäperhepäivähoito - päivähoito (päiväkodit)	103,0 134,0 102,0	90-95 100-105 85-90	arv. tilinpäätöksessä
Varhaiskasvatus	Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu - päivähoito (päiväkodit)	81,0	70-75	arv. tilinpäätöksessä

Varhaiskasvatuspalvelut (ulkoiset erät)	TP 2020	TOT 8/2020	TA2021	TOT 8/2021	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TUOSLASKELMA							
Toimintatuotot	610 936	321 453	590 000	401 472	68,0	188 528	590 000
Toimintakulut	-7 093 689	-4 662 211	-7 351 580	-5 011 380	68,2	-2 340 200	-7 431 580
Toimintakate	-6 482 753	-4 340 758	-6 761 580	-4 609 908	68,2	-2 151 672	-6 841 580

Tulot ja menot näyttäisivät varhaiskasvatuksessa toteutuvan kokonaisuudessaan kohtalaisen hyvin. Henkilöstökuluja täytyy lisätä noin 230 000 euroa lähinnä lisääntyneiden sijaisuskulujen takia (koronatilanne) ja lapsiryhmien määrän lisääntymisen takia. Vastaavasti palvelujen ostoista ja avustuksista (kotihoidon tuki) voidaan vähentää 150 000 euroa.

Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistysvaliokunta

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta järjestetään lukuvuonna 2020 – 2021 Kirkonkylän, Kojonkulman ja Metsämaan koulujen yhteydessä. Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Hirvikosken yhtenäiskoulussa on myös lisäopetusta (harjaantumisopetus). Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kahdeksan alaluokkien koulua ja kaksi yläluokkien koulua sekä yhden yhtenäiskoulun. Alastaron yläasteella järjestetään myös oripääläisten yläkoululaisten opetusta. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus). Valtuusto on 27.4.2020 päättänyt, että Virttaan ja Kojonkulman koulujen sekä Alastaron yläasteen toiminta päättyy 1.8.2021 alkaen.

Pienryhmäopetusta järjestetään Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Muilla kouluilla erityisen tuen palveluja järjestetään yleisopetuksen ryhmissä. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisopetus sopimuksia** naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Kosken TI kunnan, Oripään ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan ja Oripään kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (Oripään sopimusta tarkistettiin vuonna 2013). Oripään kunta teki kesällä 2015 päätöksen aloittaa kouluyhteistyön Pöytyän kunnan kanssa. Ensimmäiset oripääläiset yläkoululaiset siirtyivät Pöytyälle 1.8.2019.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvuille. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Kojonkulman koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoitavat on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Tukipalveluiden henkilöstön muodostavat esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen opiskelijoiden opiskeluhoitohenkilöstö. Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan 1.8.2014. Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestämisestä alueellaan sijaitsevien esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistysvaliokunnassa.

Toimintaympäristön muutos

Kouluverkkopäätöksen (27.4.2020) aiheuttamat muutokset palveluverkkoon.

Oppilasmäärän vähenemisen aiheuttamat muutokset tuntikehykseen, opetusryhmien määrään, ryhmäkokoihin ja henkilöstön määrään.

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Koronatilanteen mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Elokuu 2021 osavuosisikatsaus

Perusopetusta toteutettiin kevätlukukaudella lähiopetuksena. Yläkouluikäiset olivat etäopetuksessa ajalla 8.3.-5.4.2021. Lähiopetuksena järjestettiin kuitenkin vuosiluokkien 7-9 erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden, perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilaiden sekä yksilöllisen tarveharkinnan perusteella myös niiden oppilaiden opetus, joille lähiopetus katsottiin välttämättömäksi. Syksyllä 2021 opetus on jatkunut lähiopetuksena.

Sekä oppilaat että henkilökunta ovat noudattaneet aiemman suosituksen mukaisesti kaikkia tartuntojen torjumiseksi annettuja ohjeita. Yläkouluikäisille ja 6-luokan oppilaille on suositeltu kasvomaskien käyttöä koulupäivän aikana ja kuljetusoppilaiden osalta myös kuljetusten aikana. Kuljetusten osalta maskisuositus oli maaliskuun lopulta alkaen kaikenikäisille oppilaille. Syksyllä 2021 maskisuositus on koulupäivän aikana ollut 4-9-luokkalaisilla ja kuljetusten osalta kaikenikäisillä lapsilla.

Kouluverkon muuttumisen edellyttämät tilamuutokset Puistokadun koululla toteutettiin kevään/kesän 2021 aikana.

Koulukuljetusten kilpailutus vuosille 2021-2024 (+optio 2025-2026) toteutettiin loppuvuodesta 2020 ja hankintapäätös tehtiin sivistysvaliokunnassa 28.1.2021.

Kouluverkkomuutos toteutui 1.8.2021 alkaen, jolloin Kojonkulman ja Virttaan koulujen sekä Alastaron yläasteen toiminta päättyi.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Tila
A2. Loimaa on yritysmyönteinen.						
A2.4. Toteutamme yrittäjyyskasvatusta.	Toimialan sisäinen itsearviointi. Yrittäjäkysely, asiakaspalaute.	Koulujen opetuksessa toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti yrittäjyyskasvatusta (eri oppiaineiden opetuksessa, teemapäivinä, monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa jne.). Loimaalla laajalajisissa oppimiskokonaisuuksissa painotetaan kohtaa L6 (Työelämätaidot ja yrittäjyys).	Opetussuunnitelman toteutuminen. Yrittäjyyskasvatukseen liittyvät tapahtumat/toiminnat (määrä, kokemukset, merkitys).	Koronatilanteen sallimissa rajoissa on toteutettu 6.-luokkien yritysikävierailuja.	Koronatilanteen sallimissa rajoissa on toteutettu 6.-luokkien yritysikävierailuja.	Toteutuu
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.						
B4.2. Parannaamme palvelujemme tulokSELLISUUTTA,	Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain	Haemme palvelujen/toimintojen kehittämistä	Toteutuneet hankkeet (myönnetty avustus,	Valtionavustusta on haettu	Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämisen esi- ja	Toteutuu

vakautamme talouttamme ja turvaamme toimintamme jatkuvuutta sopeuttamalla palvelurakenteita.	toimintakertomuksessa. Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuosisatukset, tilinpäätös); Talouden tunnusluvut	tukeviin hankkeisiin rahoitusta. Kouluverkon ja opetuspalvelujen kehittäminen valtuuston hyväksymän kouluverkkoiselvityksen ja kouluverkkopäätöksen mukaisesti.	hankkeen tulokset jne.) Kouluverkko päätöksen toteuttaminen, palvelujen kehittäminen.	seuraaviin hankkeisiin: Esi- ja perusopetuksen tasarvoa edistävät toimet, haettu 163 680 € (myönnetty 163 680 €). Esi- ja perusopetuksen oppilaiden digitaalisten taitojen kehittäminen, haettu 48 960 €. (avustusta ei myönnetty). Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen esi- ja perusopetuksessa, haettu 61 200 €. Oppilaiden koulupaikat ja henkilöstön toimipaikat on määriteltävä uuden kouluverkon mukaisesti. Koulukuljetusten suunnittelu on käynnissä.	perusopetuksessa, haettu 61 200 €. (avustusta ei myönnetty). Valtionavustus varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi, haettu 223 250 € (myönnetty 112 000 €).	
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä	Tuntikehystä pienennetään oppilasmäärän vähentyessä ja kouluverkon muuttuessa (ryhmien määrät, jakotunnit, ryhmäkoko) ->vaikutukset henkilöstömäärään/palkkamenoihin	Tuntikehys (2,0-2,1 tuntia/opp.). Henkilöstömäärä (vastaa opetuksen laajuutta). Ryhmäkoot (valtakunnallisen keskiarvon tasolla).	Tuntikehys (2,0h/opp.) päätetty sivistysvaliokunnassa 25.2.2021. Henkilöstön määrässä on otettu huomioon kouluverkon muuttuminen ja valiokunnassa hyväksytty tuntikehys.	Ks. huhtikuu 2021.	Toteutuu
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.						
C1.3. Kannustamme asukkaita monipuoliseen harrastustoimintaan	Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot (TEA-pistemäärä); THL-sairastavuusindeksi; Kouluterveyskyselyt	Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekkästä tekemistä	Toteutuneiden kerhojen määrä (40 - 45 kerhoa). Osallistujamäärät (400 - 450 opp.).	Kerhotoimintaa ei ole koronatilanteen takia toteutettu kevätlukukaudella. Toimintaan on myönnetty valtionavustusta 13	Kerhotoiminta käynnistetty elosyyskuun vaihteessa 2021. Kerhotoiminnan rahoituksella näyttäisi toteutuvan noin 20	Toteutuu

		vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Myönnetty valtionavustus (noin 20 000 €).	000 euroa vuodelle 2021. Harrastamisen Suomen malliin on haettu avustusta 52 800 euroa.	kerhoa ja harrastamisen Suomen mallin rahoituksella noin 30. Harrastamisen Suomen malliin on myönnetty avustusta 50 000 euroa.	
--	--	---	---	--	---	--

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Kouluverkon muuttuminen vaikuttaa henkilöstön määrään ja merkitsee useammalle henkilölle toimipaikan vaihtumista. Kouluverkon muuttuessa yhtenä lähtökohtana on henkilöstön siirtyminen lakkautettavalta koululta samaan kouluun kuin oppilaat. Toisaalta kouluverkon muuttuessa henkilöstölle on perusteltua tarjota myös laajemmin mahdollisuutta vaihtaa toimipaikkaa (työnkierto). Näyttää siltä, että henkilöstömäärä pystytään sopeuttamaan eläköitymisten ja määräaikaisten virkasuhteiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen sekä tarve pienentää tuntikehystä ja vähentää opetusryhmiä vaikuttaa myös opettajamäärään ja opettajien työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa vaikutusta opettajien pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin.

Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Oppilasmäärän väheneminen, taloustilanne, palveluverkon muutokset yms. osaltaan kuormittavat henkilöstöä ja aiheuttavat myös haastetta henkilöstösuunnitteluun.

Opettajista muodollinen kelpoisuus on 96 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 98 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaaisessa virka- tai työsuhteessa on noin 24 %. Määräaikaaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.

Talousarviossa 2021 esitetty henkilöstömäärän väheneminen perustuu kouluverkon muutoksiin ja kohdentuu syksyyn 2021. Opettajamäärä vähenee kevääseen verrattuna 136->127. Tämä selittyy kouluverkon muutoksella, oppilasmäärän vähenemisellä sekä sillä, ettei syksyllä 2021 esiopetusta järjestetä perusopetuksen yhteydessä. Valmistavassa opetuksessa on kaksi opettajaa. Lisäksi osan opettajista (kolme) palkkamenot kohdentuvat erilaisiin kehittämishankkeisiin. Oppilaiden tuen tarve, yhden vaativan erityisen tuen ryhmän lisäys sekä valmistava opetus ovat edellyttäneet ohjaajaresurssin lisäystä (4 htv). Ohjaajaresurssin tarve vaihtelee lukuvuosittain ja lukuvuoden sisälläkin (6-7 ohjaajan palkkamenot kohdentuvat vieraskuntalaisten oppilaiden avustamiseen).

Huhtikuussa 2021 henkilöstömäärä perusopetuksessa oli 198 (htv 194) ja elokuussa 191 (htv 189).

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2020	TA 2021	TOT 31.8.
Sivistysjohtaja	1	1	1
Palvelusihteeri	5	5	5
Rehtori	4	4	4
Luokanopettaja	54	53	51
Lehtori	31	30	30
Pt. tuntiopettaja	25	22	20
St. tuntiopettaja	0	0	0
Erityisluokanopettaja	11	12	14
Erityisopettaja	8	8	8
Esikoulun opettaja	2	1	0
Koulunkäynninohjaaja	44	42	48
Apip-toiminnan ohjaaja	4	4	4
Koulukuraattori	3	3	3
Koulupsykologi	3	3	3
Perusopetus (yhteensä)	195	188	191

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaan kaupungin perusopetuksessa on 11 koulua, syksyllä 2021 kahdeksan. Kouluilla olisi tälläkin hetkellä kapasiteettia suuremmalle oppilasmäärälle. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti ja oppilasmäärän väheneminen mahdollistavat palveluverkon tiivistämisen ja sen, että useat koulut pystyvät tarvittaessa vastaanottamaan toisten koulujen oppilaita.</p> <p>Asemanseudun, Kauhanojan, Kojonkulman ja Niinijoen koulujen tiloissa on myös varhaiskasvatusta.</p> <p>Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia.</p> <p>Kouluverkkomuutos edellyttää Puistokadun koululla jonkin verran muutostöitä (mm. kotitalousluokka, käsityötilat) ja osan nykyisten lukiotilojen (neljä luokkaa) siirtämistä Puistokadun koulun käyttöön.</p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta. (n.1 200 000 euroa/vuosi). Näissä kustannuksissa ei ole tapahtunut viime vuosina olennaisia muutoksia. Kuljetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2018-2021 (+ optiovuosi).</p> <p>Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 500 000 - 600 000 euroa/vuosi).</p>
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p> <p>Valtuustoaloitteen (kaupunginvaltuusto 8.6.2020 § 28; sivistysvaliokunta 27.8.2020 § 60) mukaisesti valmistellaan psykiatrisen sairaanhoitajan toimen perustamista kouluterveydenhuoltoon. Kaupunginvaltuusto osoittaa siihen resurssit valmistelun päätyttyä.</p>

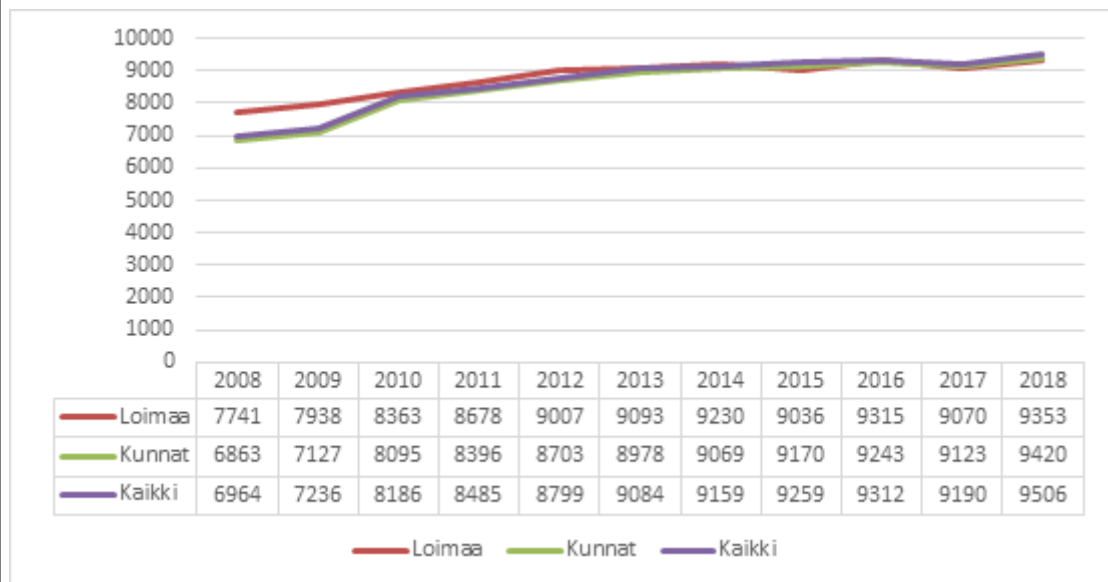
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot

Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.

PERUSTIEDOT		TP 2019	TA 2020	TA 2021
Oppilaat kouluittain (TA 2021 keskiarvo syyskuu 2020 ja arvio syyskuu 2021)	Asemanseudun koulu	55,5	55	64
	Kauhanojan koulu	67,5	64	58
	Keskuskoulu	380	392	386
	Kirkonkylän koulu	5+119	115	7+107
	Kojonkulman koulu	5+39	6+39	1+17*
	Metsämaan koulu	8+52	5+53	5+49
	Niinijoen koulu	6+42	6+40	38
	Virttaan koulu	15,5	16	7*
	Alastaron yläaste	129	110	42*
	Puistokadun koulu	251	243	285
	Hirvikosken yhtenäiskoulu	390,5	379	405
Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	24+1541	17+1506	13+1458
	Yleisopetus	1428	1391	1343
	Luokkamuotoinen erityisopetus	113	115	115
	Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	377	350 - 360	370-380
	Tehostetun tuen oppilaat	196	170 - 180	190-200
Vieraskuntalaisia	Perusopetus	6,7 %	5,9 %	6,5 %
	Erytisopetus	18,8 %	17,8 %	18,5 %

* koulun toiminta päättyy 1.8.2021. Kojonkulman koululta oppilaat siirtyvän pääosin HYK:iin, Virttaalta Kirkonkylän kouluun ja Alastaron yläasteelta Puistokadun koululle.

Perusopetuksen käyttökustannukset 2008 - 2018 (OPH:n raportit):

Perusopetuksen käyttökustannusten kehitykseen vaikuttavat monet tekijät. Loimaalla haastetta tuovat mm. useat (pienehköt) yksiköt, laaja erityisopetus, laaja tuntikehyys sekä kuljetusoppilaiden merkittävä osuus. Koulukohtaiset erot yleisopetuksen opetuskustannuksissa ovat Loimaalla huomattavat. Erot ovat monen tekijän summa, mutta ainakin oppilasmäärä sekä erityisesti kiinteistöhuolto- ja kuljetuskustannukset ovat tässä mielessä merkittäviä tekijöitä. (taulukon kustannukset sisältävät sairaala- ja vammaisopetuksen).

Vertailutietoja (v. 2018) muutamista (samankokoisista) kunnista (OPH:n raportit):

Kunta	Oppilaat	Opetus- tunnit/opp	Opetus €/tunti	Kuljetus- oppilaat	Kuljetus €/opp	Ruokailu €/opp/pv	Yh- teensä €/opp
Forssa	1 432,5	80	66	196	1 643	2,61	9 751
Kauhajoki	1 344,5	73	67	516	1 552	3,77	8 924
Lieto	2 423,0	65	67	558,5	1 094	2,64	8 426
Loimaa	1 503,5	80	61	601,5	1 749	3,19	9 353
Naantali	1 968,0	67	70	369,5	1 708	3,29	8 378
Uusikau- punkki	1 305,5	77	62	368,5	950	2,78	9 496
Kunnat yh- teensä	513 717,5	70	68	111 869	1 717	2,80	9 420

Edellä olevan taulukon perusteella erityisesti opetuksen määrä (tuntikehys) ja kuljetuskustannukset ovat merkittävimmät tekijät, jotka nostavat oppilaskohtaisia kustannuksia Loimaalla. Viime vuosina Loimaan ero keskimääräisiin oppilaskohtaisiin kustannuksiin on pienentynyt, mikä perustuu lähinnä tuntikehysten vähentämiseen. Pinta-alalta laajassa kunnassa koulukuljetusten kustannukset ovat joka tapauksessa jatkossakin merkittävät. Tämän takia kustannuksissa on ongelmallista päästä valtakunnalliselle tasolle, mutta vuosina 2017 ja 2018 Loimaan kaupungissa oppilaskohtaiset kustannukset olivat alle valtakunnan keskiarvon. (edellä olevan taulukon luvut eivät sisällä sairaala- ja vammaisopetusta).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

1. Toimitilojen kunto (mm. sisäilmaongelmat)

Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen.

Kiinteistöjen määrää tarkasteltaessa tulee kiinnittää huomiota tilojen kunnossapidon edellyttämiin resursseihin. Tulevaisuuden investointitarpeet vähenevät tiiviimmässä kouluverkossa, kun kunnossapitotoimet keskittyvät pienempään kiinteistömäärään.

2. Henkilöstömäärän mitoittaminen rakenteellisia muutoksia ja palvelujen uudistamista vastaaviksi (haastetta henkilöstösuunnitteluun ja toimitilakysymyksiin)

Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista tulisi saada hyvissä ajoin, jotta niiden aiheuttamiin henkilöstömuutoksiin voidaan varautua. Mm. kouluverkon rakenteella on olennaista vaikutusta koulujen henkilöstötarpeeseen.

3. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus)

Mm. oppilasmäärän väheneminen ja kaupungin tiukka taloustilanne edellyttävät voimakasta sopeuttamista.

4. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palveluihin

Esimerkiksi opetussuunnitelmien uudistamisten vaikutukset oppimateriaaleihin, opetuksen laajuuteen, henkilöstön täydennyskoulutustarpeeseen jne., oppivelvollisuuden pidentäminen yms.

5. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt

	Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.
Muut perustelutiedot	

Arviointikohde	Mittari	TP 2020	TA 2021	Tot 2021
Perusopetus	Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	11,4	11,3	11,6
Perusopetus	Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	188	182	185
Perusopetus	30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0 %	0 %	-
Perusopetus	Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	8 950	8 850	arv. tilinpäätöksessä
Perusopetus	Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	Kyselyä ei toteutettu.	3,3-3,5	Kyselyä ei ole toteutettu.
Perusopetus	Oppilasmäärä/opetusryhmä 1-2 lk 3-6 lk 7-9 lk	16,0 17,8 16,3	17-18 18-19 16-17	17,2 18,6 16,3
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2-luokat	145	135	146
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9-luokat	36	35	29
Iltapäivätoiminta	Ohjaustuntien määrä/vko	445	410	415

Perusopetus ja keskiasteen koulutus (Ulkoiset erät)	TP 2020	TOT 8/2020	TA2021	TOT 8/2021	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	1 445 815	1 220 251	1 601 500	1 281 206	80,0	320 294	1 601 500
Toimintakulut	-12 035 197	-8 103 226	-12 224 150	-8 838 725	72,3	-3 385 425	-12 824 150
Toimintakate	-10 589 382	-6 882 975	-10 622 650	-7 557 519	71,1	-3 065 131	-11 222 650

Perusopetuksessa tulot toteutunevat aika lailla budjetoidun mukaisesti. Hankerahoitusta voi tulla vielä lisää, mutta toisaalta osa myönnettyistä avustuksista siirtyy vuodelle 2022 ja osa joudutaan henkilöstön lomautusten takia palauttamaan. Hanketoiminnan laajuus näkyy vastaavasti myös toimintakuluissa. Henkilöstökuluja tulee lisätä noin 500 000 euroa, koska määrärahoja on varattu liian vähän (sijaiskulut, palkankorotukset, hanketoiminnan laajuus, henkilöstön arvioitua suurempi määrä). Lisäksi palvelujen ostoihin (asiakaspalvelujen ostot, matkustus- ja kuljetuskustannukset) on lisätty 100 000 euroa.

Vapaa-aikapalvelut

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistysvaliokunta

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Kirjastolaitos koostuu pääkirjastosta sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoista. Kirjasto tekee yhteistyötä kirjastopalveluiden laadun varmistamiseksi muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastopalvelut on tarkoitettu koko väestölle. Keskeinen tavoite on, että kaikki käyttäjät huolimatta mahdollisista toimintarajoitteista voivat hyödyntää kirjaston palveluja. Kirjastopalveluiden saavutettavuutta tuetaan selko- ja isotekstisten kirjojen teemahyllyllä, kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Celia-kirjaston kanssa. Kirjasto välittää Celian palveluja asiakkaille, joiden on vaikea lukea tavallista kirjaa, ja opastaa palvelun käytössä.

Asiakkaiden opastaminen tiedonhallintataitoihin on yksi kirjaston ydintehtävistä. Opastusta järjestetään sekä henkilökohtaisena opastuksena että ryhmille. Lukemiskulttuuria edistetään vaihtuvien kirjanäyttelyin ja erilaisten luku- ja kirjallisuuspiirien avulla. Kouluille tarjotaan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisia palveluja.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohteita ovat mm. Suomen maatalousmuseo Sarka, Loimaan seudun teatteriyhdistys, muut yhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkitalaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen, erilaiset viestintäpalvelut, Vesikosken myllyn, Alpo Jaakolan Patsaspuiston, kuivurigallerian toiminnasta ja ylläpidosta vastaaminen sekä Heimolinnan toiminta. Lisäksi kulttuuripalvelujen vastuulla on toritoiminta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tuemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Painopisteinä ovat erityisliikunta, ikäihmiset, lapsiperheiden liikunta sekä liikuntaneuvonta. Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta.

Uimahalli Vesihovi on ”vauvasta vaariin” kuutena päivänä viikossa vesiliikuntapalveluja tuottava seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistyskeidas. Vesihovin ja uusitun Hirvihovin kunto- ja voimailusalin markkinoitiin ja asiakaslähtöiseen palvelujen kehittämiseen panostamalla saadaan kävijämäärät kasvamaan.

Saviseudun kunnat järjestävät yhdessä pyöräilyyn, kävelyyn/juoksuun ja hiihtoon kohdistuneet ”Saviseutu liikkuu” kampanjat, joiden tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Nuorisopalveluiden tehtävänä tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestää itse toimintaa, tukee nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Sen toiminta on yhdistetty paikalliseen LAPE -ryhmään (lapsiperheiden kehittämisohjelma). Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjaus- ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilauskoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laadukasta musiikin ja tanssin opetusta sekä niihin liittyvää muuta toimintaa alueen asukkaille. Musiikillisten ja tanssiin liittyvien tietojen ja taitojen kartuttamisen lisäksi tavoitteena on tarjota asukkaille mielekästä toimintaa vapaa-ajaksi elämänlaatua parantamaan.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttiopetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluu musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa.

Tanssiliinjalla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

Opistojen hallinto yhdistetään vuoden 2021 alussa, kun opistoille tulee yhteinen rehtori.

Toimintaympäristön muutos

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Alastaron yläasteen oppilaiden siirto Puistokadun koululle syksyllä 2020 antaa päiväaikaan tilaa Alastaro-hallille, mutta ruuhkauttaa puolestaan liikuntahallin päiväkäyttöä entisestään.

Koronatilanteen mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Elokuu 2021 Osavuositiedot

Koronatilanteen takia vapaa-ajan palveluissa on ollut erilaisia rajoituksia kevään aikana.

Kirjastojen toiminta järjestettiin alkuvuonna niin, että turvavälit voitiin säilyttää. Pikainen asiointi kirjastossa oli mahdollista. Lukupaikat olivat alkuvuonna kokonaan pois käytöstä. Lainaustoiminta on koko ajan toiminut normaalisti. Toukokuun puolivälistä alkaen lehtisalit ja muut oleskelutilat avattiin, mutta istumapaikkoja vähennettiin turvavälien säilyttämiseksi.

Nuorisotilojen avointen vuorojen sulkua alkoi maaliskuun alkupuolella. Huhtikuun lopulta alkaen nuoret ovat voineet kuitenkin varata oman nuorisotilavuoron kaveriporukalleen. Nuorisotyöntekijät ovat toteuttaneet nuorten kohtaamisia digitaalisia alustoja hyödyntäen sekä jalkautumalla ulkoalueille. Nuorisopalveluiden kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisia toimintoja on järjestetty etäpalveluina (selviytymispelit, nuorisoparlamentti). Nuorisopalveluilla käynnistyi alkuvuonna koulunuorisotyö-hanke, joka keskittyy peruskoulun puolelle tukemaan oppilaiden hyvinvointia. Nuorisotilat avautuvat 1.9.2021 alkaen.

Kulttuuritiloissa (Taidetalo, Heimolinna) on noudatettu AVIn yleisötilojen henkilömäärän rajoituksia. Taidetalon näyttelytoiminta on jatkunut koko alkuvuoden ilman keskeytyksiä, näyttelyiden yhteydessä ei kuitenkaan ole järjestetty avajaisia. Tiistaikonserttisarja on ollut tauolla ja myöskään elokuvakerhoa ei ole järjestetty. Patsaspuisto avautui toukokuun 29. päivä yleisölle. Syksyllä 2021 sekä taidetalo että patsaspuisto ovat avoinna normaalisti.

Työväenopistossa ja musiikkiopistossa aikuisille ja nuorille (sairaanhoitopiirin suositusten mukaiset ikäraajat) järjestettävää opetusta toteutettiin keväällä mahdollisuuksien mukaan etäopetuksena ja yksilöohjauksena. Lasten opetusta jatkettiin normaalin aikataulun mukaisesti muut rajoitukset huomioiden lähiopetuksena. Yli 12-vuotiaille suositeltiin maskien käyttöä. Syksyllä opetus annetaan lähiopetuksena. Musiikkiopiston toiminta käynnistyi 16.8. ja työväenopiston viikolla 37.

Työväenopistossa noin 1/3 kursseista jäi kevätkaudella kokonaan toteutumatta. Etäopetuksena tai yksilöohjauksena toteutettujen kurssien osallistujamäärä laski. Toteutumatta jääneen opetuksen osalta työväenopisto joutuu maksupalautuksiin. Toteutuvat maksupalautukset ovat noin 8 500 €; maksupalautukset kirjautuvat viimeisen neljänneksen kirjanpitoon. Syksyn 2021 ilmoittautuneiden määrä on laskenut noin 18 % koronaa edeltäneeseen aikaan verrattuna.

Liikuntapalvelujen järjestämä aikuisten (sairaanhoitopiirin suositusten mukaiset ikäraajat) sisätiloissa tapahtuva ryhmäharrastustoiminta oli pääosin keskeytettynä toukokuun loppupuolelle asti. Kaksi ohjatuista ryhmistä hoidettiin etäyhteyksillä ja kolme matalan kynnyksen ryhmää on kokoontunut. Ennen kesälomia järjestettiin ohjattuja liikuntaryhmiä ulkotiloissa ja 17.8.2021 käynnistyi ohjattujen liikuntaryhmien syyskausi normaalisti.

Kaikki kaupungin sisäliikuntapaikat (liikuntahallit, koulujen tilat, kuntosalit) ovat olleet suljettuina 25.4.2021 asti muuten kuin lasten ja nuorten harrastustoiminnan osalta. Vesihovissa on toteutettu esi- ja perusopetuksen uimaopetus sekä kuntouttava toiminta. Yleisölle uimahalli ja kuntosalit ovat olleet avoinna rajoitetusti 26.4.2021 alkaen. Uimahalli avautui syksyllä 17.8.2021 normaaleilla aukioloajoilla (turvavälit käytössä) ja kuntosalit ovat olleet rajoitetusti avoinna yksilöharjoittelua varten.

Pesäpallon valtakunnallinen tenavaleiri järjestettiin 26.-31.7.2021.

Aluehallintovirasto on myöntänyt liikunnallisen elämäntavan paikallista kehittämisavustusta 11 900 euroa liikuntaa ja digiä -hankkeelle vuodelle 2021.

Nuorisovaltuusto kaudelle 2021-2023 valittiin huhtikuussa ja nuorisoparlamentti toteutettiin 29.4.2021.

Opetustuntikohtaisen valtionosuuden piiriin kuuluvan taiteen perusopetuksen valtionavustusta (musiikkiopisto) on haettu kahteen hankkeeseen yhteensä 62 967 euroa. Määrärahalta on tarkoitus edistää monipuolisesti taiteen perusopetuksen kehittämistä sekä toiminnan tuloksellisuuteen ja laadulliseen kehittämiseen tarkoitettua innovaatiotoimintaa. Erityisenä kehittämiskohteena on taiteen perusopetuksen pedagoginen kehittäminen. Taiteen perusopetusta kehitetään opetussuunnitelman perusteiden pohjalta ja niissä asetettuja tavoitteita vahvistaen. Toiselle hankkeelle avustusta myönnettiin 26 451 euroa, mutta toinen hanke ei saanut avustusta. Musiikkiopiston it-tuettu oppimisympäristö tulee hankerahoituksella rahoitettuna valmiiksi viimeisen neljänneksen aikana.

Musiikkiopiston oppilasrekrytointi keväällä ja loppukesästä onnistui: musiikkileikkikoulutoiminta alkoi, oppilasmäärä kasvoi, ja opiston kokonaistuntimäärä on nyt valtionosuuden edellyttämän vähimmäistason rajan yläpuolella.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.	Tila
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.						
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatavuutta	Uusien sähköisen asiointin palvelujen määrä.	Uuden sähköisen tilanhallintajärjestelmän käyttöönotto. Vapaa-aikapalvelujen digitalisointi saavutettavuuden lisäämiseksi. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Ohjelman hankinta ja sen tehokas käyttö. Käyttäjryhmien palaute/Sisäinen itsearviointi. Avustuksen käytön seuranta ja raportointi.	Uutta ohjelmaa ei ole hankittu.	Ohjelmavaihtoehtoja on kartoitettu, mutta hankintaa ei ole tehty. Vuonna 2021 ei ole haettu palvelujen digitalisointiin liittyviä valtionavustuksia.	Ei toteudu
A3. Loimaa on aktiivinen viestijä ja markkinoija.						
A3.2. Luomme positiivista kuvaa Loimaasta.	Asukaskysely/Toimialan sisäinen itsearviointi.	Sähköisten viestimien välityksellä luomme positiivista kuvaa Loimaan liikunta- ja virkistyspaikoista, luontoliikunnasta ja ryhmätoiminnasta sekä mm. lähimatkailua palveluista.	Asiakaspalaute. Itsearviointi.	Kotisivujen muokkaamisen ja sosiaalisen median välityksellä on luotu positiivista mielikuvaa Loimaasta ja sivistyspuolen palveluista.	Opistojen uudet some-kanavat saatiin osittain käyttöön toisen vuosikolmanneksen aikana. Musiikkiopiston kesämusiikkikampanja taivoitti noin 3 500 kuulijaa.	Toteutuu osittain
B3. Loimaa on yhtenäinen ja osallistava.						
B3.1. Kehitämme uusia osallistumismahdollisuuksia lähidemokratian toteuttamiseksi.	Käyttöön otettujen toimintatapojen määrä ja vaikuttavuuden arviointi.	Osallistava budjetointi yhdistää talouden ja demokratian nuorisotiloilla. Nuoret saavat vaikuttaa nuorisotalon toimintoihin ja	Asiakastyytyväisyys. Toiminta toteutuu jokaisella nuorisotilalla.	Koronatilanteen takia ei ole järjestetty nuorten kokoontumisia. Toimintaa pyritään jatkamaan syksyn 2021 aikana.	Nuorisotilat avataan 1.9.alkaen.	Valmis- teilla

		välineistöön talo- toimikunnittain.				
B3.3. Kannus- tamme loi- maalaisia osallistumaan hyvinvointia edistäviin har- rastuksiin ja tuemme yh- distyksiä ja järjestöjä jär- jestämään yh- dessä kau- pungin kanssa hyvinvoinnin tukiverkoston.	Asukaskysely; Yhdistysten ja järjestöjen toi- mintatiedot/ Toi- mialojen sisäi- nen itsearviointi.	Yhteistyön sy- ventäminen ny- kyisten tahojen kanssa ja uusien toimintatapojen ja järjestäjätaho- jen kartoittami- nen esim. kylät, srk jne. kanssa. Tavoitteena on ajantasainen ja kattava infor- maatio eri taho- jen harrastus- mahdollisuuk- sista kuntalai- sille.	Kattava luettelo yhteistyötahojen tarjoamista pal- veluista.		Varsinaista luet- teloja palveluista ei ole tehty, mutta yhteis- työtä on ylläpi- detty ja kehi- tetty. Mm. mu- siikkiopisto on aloittamassa yh- teistyötä seura- kunnan ja urhei- luseurojen kanssa. Työvä- enopiston opin- totarjontaan on otettu sisältöjä kylien toiveiden mukaan.	Toteu- tuu osit- tain
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.						
C1.2. Koros- tamme liikun- nan merkitystä ja tuemme kaikenikäisten liikkumista.	Asukas- ja asia- kastytyväisyyss- arviointi/ -mittaukset.	Harjureitin kehittä- mishankkeen investointisuun- nitelman II-vai- heen toteuttami- nen yhteistyössä Huittisten, Ori- pään ja Säkylyn kuntien kanssa. Mellilänjärven kehittämistyön aloittaminen. Kaikenikäisten kuntalaisten hy- vinvoinnin tuke- miseen ja aktiivi- seen harrastami- seen kaupun- gissa on tarjolla liikuntapalvelu- jen ja vapaan si- vistystyön tarjoa- mat monipuoliset matalan kynnyk- sen ryhmät.	Toteutuneiden investointien määrä ja niiden vaikutus asia- kastytyväisyy- teen. Palvelujen tar- jonta/osallistajat. Asiakaspalaute.	Kehittämishanke (turvekammin kunnostus, es- teetön reitti sinne sekä kun- toportaiden ra- kentaminen) on hintatiedustelu- vaiheessa. Mellilänjärven kehittämistyö on aloitettu. Koronatilanteen takia vain pieni osa ryhmistä on voinut kokoon- tua.	Turvekammin kunnostus ja es- teetön reitti ovat valmistuneet. Kuntoportaiden rakentaja on va- littu ja valmistu- misajaksi on sovittu loppu- syksy. Mellilänjärven kehittämistyötä on aloitettu (suunnittelu) ja vuoden 2022 ta- lousarvioon on varattu inves- tointirahaa. Elokuussa lii- kuntapalvelujen ryhmät käynnis- tyivät normaali- listi. Opistoilla on eri- tyisesti otettu huomioon har- rastuksen aloit- taminen matalalla kynnyksellä (opintosetelit, lainasoihinhan- kinnat, vapaaop- pilaspaikoista tiedottaminen).	Toteu- tuu

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Vapaa-aikapalveluiden päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa.

Työväenopiston hallinto on hankittu 1.8.2012 alkaen ostopalveluna Pöytyän kunnalta. Sopimus on irtisanottu ja 1.1.2021 alkaen musiikkiopistolle ja työväenopistolle tulee yhteinen rehtori.

*Seuraavassa taulukossa on muutettu henkilöstön tilastointitapaa. Musiikinohjaaja on merkitty kokonaisena vakanssina, mutta työpanos on edelleen 50 %. Lisäksi liikuntapalveluissa käytetään tilapäistyöntekijöitä ja nuorisopalveluissa nuorisotilojen ohjaajia suunnilleen vastaava määrä kuin edellisinä vuosina. Vapaa-aikapalvelujen toinen palvelusihteeri siirtyy hallinnollisesti elinvoimayksikköön, mutta työpanoksesta 50 % kohdentuu sivistyspalveluihin.

** *Hankerahoituksella on palkattu koulunuorisotyöntekijä ajalle 12.1.2021 - 11.3.2022, mikä näkyy myös asiakasmäärissä (ks. taulukko jäljempänä).*

Musiikkiopiston opettajien määrässä näkyy musiikkileikkikoulutoiminnan käynnistyminen 1.8.2021.

Nuorisosihteerin toimi on täyttämättä elo-syyskuun ajan ja uusi viranhaltija aloittaa 1.10.2021.

Huhtikuussa 2021 henkilöstömäärä oli 115 (htv 53,7) ja elokuussa 112 (htv 53,5).

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2020	TA 2021	TOT 31.8.
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2
Kirjastovirkailija	7	8	8
Kulttuurisihteeri	1	1	1
Kulttuuriohjaaja	1	1	1
Musiikinohjaaja	1	1*	1
Liikuntasihteeri	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	5	5
Kassa-/kahviyöntekijä	2	2	2
Laitoshuoltaja	2	2	2
Laitosmies	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	-	- *	-
Nuorisosihteeri	1	1	0
Nuoriso-ohjaaja	4	4	5
Nuorisotilan ohjaaja	-	- *	-
Rehtori	0	1	1
Opettaja/työväenopisto	2	2	2
St. tuntiopettaja/työväenopisto	69	80	62
Opettaja/musiikkiopisto	4	4	5
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	13	12	11
Palvelusihteeri	1	1	1
Vapaa-aikapalvelut (yhteensä)	118,0	130,0	112,0

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaan työväenopiston lasten ja nuorten kuvataiteen perusopetuksen tila-asiat on nyt saatu erinomaiseen kuntoon. Ylistaronkatu 36:n saneerauksen yhteydessä rakennuksen pohjakerrokseen kunnostettiin ja kalustettiin ajanmukaiset opetustilat keramiikkatyöskentelytiloineen ja medialuokkineen. Mainitut luokkahuoneet soveltuvat taiteenperusopetusta laajemminkin erilaiseen opetus- ja koulutuskäyttöön.</p> <p>Taidetalon julkisivuremontti on valmistunut syksyllä 2020.</p> <p>Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluu neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskustan nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat, sekä tieto- ja neuvontapalvelut. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastaron nuorisotilaan on esteellinen pääsy, eikä tila ole toimiva nuorisotyöllisestä näkökulmasta. Työturvallisuudeltaan Alastaron nuorisotila on heikko. Tilassa on vain yksi uloskäynti ja kuuluvuudet kellarissa rajalliset. Kehittämistarpeet on todettu työpaikkaselvityksen ja palotarkastuksen yhteydessä ja ne tulee korjata</p>

	<p>työntekijöiden turvallisuuden ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Nuorisotyöntekijät työskentelevät pääsääntöisesti tiloilla yksin, mikä lisää työturvallisuusriskiä. Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja.</p> <p>Loimaalla on laaja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen viraston ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi.</p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 100 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalveluiden hankinta (noin 50 000 euroa/vuosi).</p>
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p>
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<p><i>Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.</i></p>
Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta	<p>1. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus)</p> <p>Määrärahat ovat tällä hetkellä aika realistisella tasolla ja palvelut pystytään järjestämään asianmukaisesti.</p> <p>2. Hankerahoituksen merkitys toiminnan järjestämisessä ja kehittämisessä on olennainen. Mikä on erilaisten hankerahoitusten tulevaisuus?</p> <p>3. Uimahallin henkilöstöresurssi on vähäinen, mikä merkitsee haasteita/riskejä palvelujen järjestämisessä.</p> <p>4. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt</p> <p>Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p>
Muut perustelutiedot	<p>Loimaan kaupungin ystäväkuntatoiminnan pääpaino on pohjoismaisessa yhteistyössä. Joka toinen vuosi viiden ystäväkunnan yhteenliittymä järjestää yhteisen ystäväkuntakonferenssin. Edellinen järjestettiin vuonna 2018 Mosfellsbearissa Islannissa, seuraava konferenssi järjestetään Loimaalla kesäkuussa 2021. Alun perin Loimaan konferenssi piti toteuttaa vuonna 2020, mutta se siirtyi vuodelle eteenpäin koronan tuomien matkustus ym. rajoitusten vuoksi. Konferenssi vaatii perustoimintavuoteen nähden lisäresursointia kulttuuripalveluiden osalta.</p> <p>Vuodelta 2020 koronatilanteen takia siirtynyt pesäpallon valtakunnallinen tenavaleiri järjestetään Loimaalla heinäkuun 2021 viimeisellä viikolla. Leirille odotetaan yli sataa joukkuetta eli yli tuhatta leiriläistä ja lisäksi heidän mukanaan otteluja seuraamaan saapuvat kotijoukot. Uudistunut pesäpallostadion luo hyvän kuvan Loimaasta. Leirin toteuttamiseen tarvitaan kuitenkin kaikkia mahdollisia pesäpallon soveltuvia ulkokenttiä, joiden kunto leirilosuhtein on varmistettava. Useita kouluja tarvitaan leiriläisten majoitukseen ja ruokailujen järjestämiseen, joten sisäinen yhteistyö ja yhteys tapahtuman paikalliseen järjestäjään LP Junioripesikseen on tärkeää.</p>

Arviointikohde	Mittari	TP 2020	TA 2021	Tot 2021
VAIKUTTAVUUS: Kirjastopalvelut	lainat/asukas	12,5	14,0	8,5
	käynnit	102 556	135 000	56 423
Kulttuuripalvelut	taidetalokäyntikerrat	940	2 000	605
	patsaspuisto/käyntikerrat	4 060	4 000	3 500
Liikuntapalvelut	uimahalli / käyntikerrat	40 012	63 000	16 651
	erityisliikunnan ryhmiä -osallistujat -käyntikerrat	25	26	28
		240	300	488
		5 984	7 100	2 129
muiden liikuntaryhmien käyntikerrat	7 638	ei arv. kohde	ei arv.kohde	
Nuorisopalvelut	avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	8 631	8 500	6 237
	leiritoiminta, leiripäivät	86	150	0
	seutukunnallinen toiminta, osallistujat	139	350	139
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa (koko hanke)	95 (121)	90 (110)	63 (74)
Työväenopisto	toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	6 119 76,7 %	7 200 (> 80 %)	1 320 (52 %)
	opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	4 070	4 500	1 312
	opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	2 110	2 200	994
	alle 16 v. opiskelijat	250	250	187
	toimipisteitä toiminta-alueella	46	40	46
Musiikkiopisto	opiskelijoiden määrä	223	230	279
	opetustunteja/ viikko ka	203	200	234
TALOUDELLISUUS: Kirjastopalvelut	käyttökustannukset /asukas	48,10	48,50	arv. tilinpäätöksessä
	käyttökustannukset /laina	3,80	3,20	arv. tilinpäätöksessä
Kulttuuripalvelut	käyttökustannukset /asukas	26,35	28,50	arv. tilinpäätöksessä
Liikuntapalvelut	käyttökustannukset /asukas	104,50	118,50	arv. tilinpäätöksessä
Nuorisopalvelut	käyttökustannukset /asukas	15,70	17,00	arv. tilinpäätöksessä
Työväenopisto	käyttökustannukset /asukas	26,40	23,50	arv. tilinpäätöksessä
	nettomenot / opetustunti €	68,00	53,00	arv. tilinpäätöksessä
Musiikkiopisto	nettomenot / opiskelija €	1 645	1 710	arv. tilinpäätöksessä

Vapaa-aikapalvelut (Ulkoiset erät)	TP 2020	TOT 8/2020	TA2021	TOT 8/2021	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSSELKELMA							
Toimintatuotot	501 086	380 086	745 900	280 286	37,6	465 614	545 900
Toimintakulut	-2 630 450	-1 778 080	-2 859 830	-1 924 625	67,3	-935 205	-2 859 830
Toimintakate	-2 129 364	-1 397 994	-2 113 930	-1 644 339	77,8	-469 591	-2 313 930

Vapaa-aikapalveluissa toimintatuotot tulevat alittumaan, koska koronan takia uimahalli ja kuntosalit ovat olleet suljettuina ja lisäksi mm. työväenopiston kurseja on peruuntunut.

SIVISTYSLAUTAKUNTA (ulkoiset erät)	TP 2020	TOT 8/2020	TA2021	TOT 8/2021	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSSELKELMA							
Toimintatuotot	2 557 837	1 921 788	2 937 400	1 962 964	66,8	-974 436	2 737 400
Myyntituotot	1 386 210	861 522	1 546 800	776 269	50,2	-770 531	1 396 800
Maksutuotot	863 853	395 901	922 700	476 324	51,6	-446 376	882 700
Tuet ja avustukset	264 466	639 801	373 800	691 435	185,0	317 635	373 800
Muut toimintatuotot	43 308	24 564	94 100	18 936	20,1	-75 164	84 100
Toimintakulut	-21 759 337	-14 543 517	-22 435 560	-15 774 729	70,3	6 660 831	-23 115 560
Henkilöstökulut	-15 176 999	-10 182 938	-15 368 540	-11 018 983	71,7	4 349 557	-16 098 540
Palkat ja palkkiot	-12 198 437	-8 155 298	-12 358 720	-8 885 623	71,9	3 473 097	-12 948 720
Henkilösivukulut	-2 978 562	-2 027 640	-3 009 820	-2 133 360	70,9	876 460	-3 149 820
Palvelujen ostot	-4 581 318	-2 936 248	-4 981 870	-3 285 760	66,0	1 696 110	-5 011 870
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-621 573	-462 524	-663 350	-545 782	82,3	117 568	-663 350
Avustukset	-934 075	-697 283	-969 600	-647 734	66,8	321 866	-889 600
Muut toimintakulut	-445 372	-264 524	-452 200	-276 470	61,1	175 730	-452 200
Toimintakate	-19 201 500	-12 621 729	-19 498 160	-13 811 765	70,8	5 686 395	-20 378 160

Kohdassa tuet ja avustukset näkyy, että hankerahoitusta siirtyi vuodelta 2020 vuodelle 2021 arvioitua enemmän ja olemme saaneet myös uutta rahoitusta. Tätä kohtaa on vaikea vielä arvioida, koska vuoden aikana todennäköisesti saamme uutta hankerahoitusta, osa avustuksista siirtyy vuodelle 2022 ja henkilöstön lomautusten takia osa myönnettyistä avustuksista joudutaan palauttamaan. Vapaa-aikapalveluissa toimintatuottoja vähentävät merkittävästi uimahallin ja kuntosalien sulkua sekä työväenopiston kurssien peruuntuminen koronatilanteen takia. (vaikutus noin 200 000 euroa). Henkilöstökulut ylittivät sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa (henkilöstömäärän lisääntyminen, sijaisuuskulut, hanketoiminta, palkankorotusten vaikutukset). Toimintakulujen lisästarve on yhteensä noin 680 000 euroa.

Sivistyslautakunta on hyväksynyt seuraavat määrärahamuutokset 9.9.2021 (13 §):

- varhaiskasvatuksen toimintakuluja lisätään 80 000 €
- perusopetuksen ja keskiasteen koulutuksen toimintakuluja lisätään 600 000 €
- vapaa-aikapalvelujen toimintatuottoja vähennetään 200 000 €